

Agenția Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă
— 30 ani de activitate —

Raport analitic privind ocuparea forței de muncă și tendințele pieței muncii 2020

Observatorul pieței muncii

Cuprins

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic	2
Indicatori macroeconomici	2
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS).....	3
2.1. Caracteristicile demografice ale populației.....	3
2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali	4
2.2.1. Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică.....	4
(forța de muncă, populația ocupată și șomerii).....	4
2.2.2. Populația în afara forței de muncă.	9
2.2.3. Tinerii NEET.	10
2.2.4. Ocuparea informală.....	11
2.2.5. Locuri vacante.....	11
2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).	13
2.3.1. Analiza șomajului înregistrat.	13
2.3.2. Șomeri plasați în câmpul muncii.....	15
2.3.3. Locuri vacante.....	16
2.3.4. Salarii.	19
Capitolul III. Politici privind piața muncii	19
3.1. Măsuri active ale pieței muncii.....	19
3.2. Măsuri pasive ale pieței muncii.	21
Capitolul IV. Concluzii.....	21

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic

Indicatori macroeconomici

Criza pandemică și seceta au afectat puternic economia Republicii Moldova, produsul intern brut diminuându-se cu 7% în anul 2020. Majoritatea sectoarelor economice au afectat negativ evoluția Produsului intern brut, dar influențe majore se remarcă din contul sectorului agricol, comerțului intern de bunuri cu ridicata și cu amănuntul, industria, activități profesionale, științifice și tehnice, tranzacții imobiliare, etc. Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat scăderea activității investiționale. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici, generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale.

Sectorul industrial a scăzut cu 5,5%. Diminuarea cererii externe din partea țărilor partenere afectate de COVID-19, concomitent cu seceta din anul 2020, au determinat scăderea producției în special în ramurile exportatoare și cele ale industriei alimentare: industria constructoare de mașini, industria ușoară, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, fabricarea băuturilor și fabricarea altor produse alimentare.

Condițiile climatice nefavorabile au determinat scăderea esențială a volumului producției agricole. În 2020 acesta s-a diminuat cu **27,1%**. Producția vegetală a scăzut cu **35,9%**, iar producția animalieră cu **3,8%**. Au înregistrat descreșteri semnificative majoritatea culturilor agricole: porumbul, floarea soarelui, grâul, strugurii, legumele, fructele, rapița, soia, orzul și sfecla de zahăr.

Transportul de mărfuri și pasageri a fost unul din cele mai afectate sectoare de pandemie. În 2020 transportul de pasageri a scăzut aproape în jumătate cu **46,1%**, iar transportul de mărfuri cu **12,5%**. Închiderea hotarelor și restricțiile de călătorie, precum și restrângerea volumului schimburilor comerciale în timpul crizei pandemice au constituit factorii de bază ce au determinat aceste involuții.

Comerțul intern de bunuri cu amănuntul a fost în creștere, însă comerțul cu servicii s-a diminuat esențial din cauza efectelor pandemiei. În 2020, comerțul de bunuri cu amănuntul a înregistrat o creștere de **4,6%** (în prețuri comparabile), celelalte domenii ale comerțului interior fiind în scădere: volumul serviciilor de piață prestate populației a scăzut cu **15,7%** (în prețuri comparabile), volumul serviciilor prestate întreprinderilor a scăzut cu **15,5%** (în prețuri curente), comerțul cu ridicata cu **5,6%** (în prețuri curente), comerțul cu autovehicule cu **18,1%** (în prețuri curente).

Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat scăderea investițiilor. În 2020, volumul investițiilor în active imobilizate a scăzut cu **2,6%**, însumând cca 27,1 mld. lei. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici (**-6,6%**), generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale. Au scăzut esențial investițiile în mașini și utilaje (**-11,4%**), clădiri nerezidențiale (**-13,5%**) și rezidențiale (**-5,1%**). De asemenea, criza pandemică a influențat puternic fluxul investițiilor străine (**-15,8%**). Investițiile publice au fost limitate de constrângerile bugetare (**-1,5%**).

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională a crescut. În anul 2020 valoarea acestuia a constituit **8107,5 lei**, și s-a majorat în termeni nominali cu **10,2%** față de anul 2019. În termeni reali salariul s-a majorat cu 6,2%. Exprimat în valută străină acesta a constituit cca 410 Euro sau 468 dolari SUA. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit **7313,8 lei**, fiind în creștere cu 10,2%, iar în sectorul real – **8402,7 lei** și s-a majorat cu 10,2%, respectiv (în termeni nominali). Mărimea **minimului de existență** pentru anul 2020 a constituit în medie pe lună pentru o persoană 2088,4 lei.

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară în anul 2020 a înregistrat valoarea de 3,8%.

Rata inflației anuală (decembrie 2020 față de decembrie 2019) a constituit 0,4%, fiind sub limita intervalului de variație al țintei inflației stabilite de Banca Națională a Moldovei (5% +/- 1,5%). În scopul atenuării presiunii dezinflaționiste, la data de 06.11.2020, BNM a luat decizia de a micșora rata de bază de la 2,75% până la 2,65%.

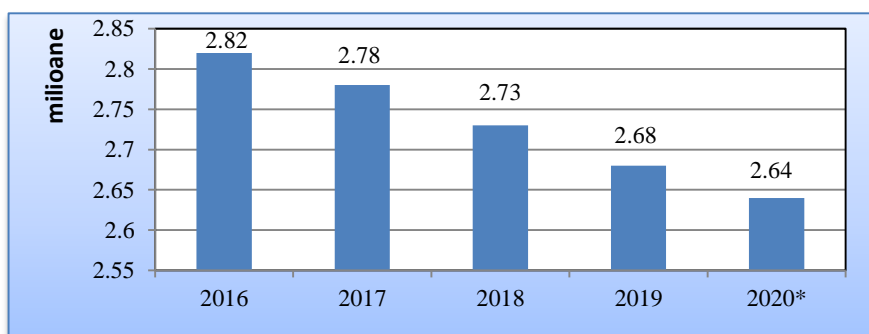
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS)

2.1. Caracteristicile demografice ale populației

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS), numărul preliminar al populației Republicii Moldova cu reședința obișnuită (populație rezidentă, care cuprinde persoanele care au locuit în ultimele 12 luni pe teritoriul Republicii Moldova (indiferent de absențele temporare)) la 01.01.2020, a constituit **2640,4 mii** persoane, în scădere cu 45,7 mii persoane sau cu 1,7% față de aceeași perioadă a anului 2019 și cu aproape 184 mii persoane față de 2016, ceea ce confirmă o tendință clară de diminuare a populației.

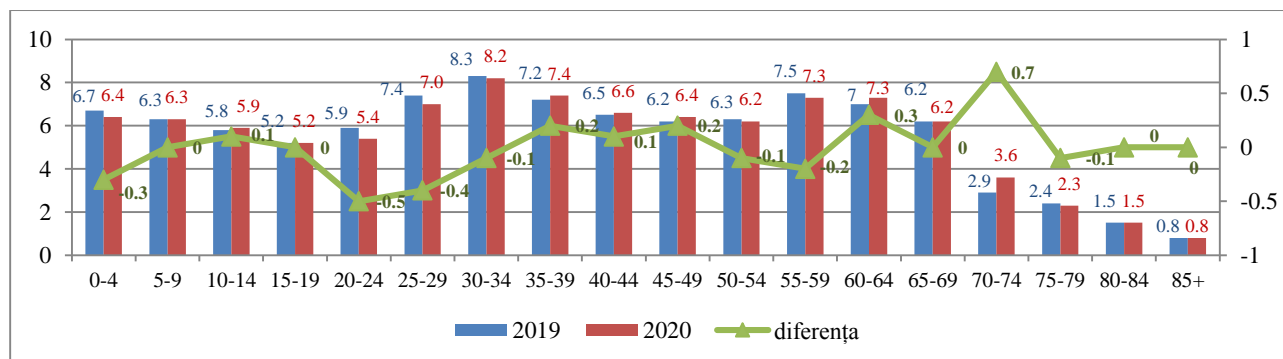
Populația feminină, la fel ca și în anii precedenți, este dominantă. Conform estimărilor, la începutul anului 2020, populația feminină a constituit **1371,2 mii** persoane sau 51,9% din populația țării (comparativ cu 52,2% la 1 ianuarie 2019). Totodată, populația masculină a reprezentat **1269,2 mii** persoane sau 48,1% din populația țării (47,8% la 1 ianuarie 2019).

Fig. 2.1.1. Populația cu reședință obișnuită, la 1 ianuarie (2016-2020)¹

În structura populației pe grupe de vârstă, cu reședință obișnuită la 01.01.2020, cea mai mare pondere (8,2%) au avut-o persoanele cu vârsta de 30-34 ani, fiind într-o ușoară scădere comparativ cu anul precedent (8,3% la începutul anului 2019), fiind urmată de grupa de vârstă 35-39 ani cu o pondere de 7,4%. Însă, din toate grupele de vârstă tinere și mature, grupa de vârstă 15-19 ani a înregistrat ponderea cea mai mică (5,2%), identică cu anul precedent (Figura 2.1.2).

Fig. 2.1.2. Distribuția populației cu reședință obișnuită, pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2019 și 2020, %

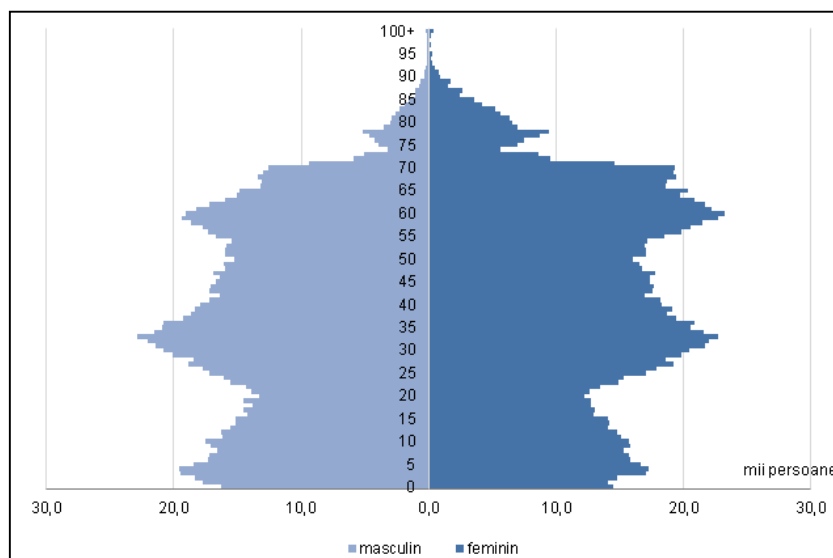

Sursa: BNS

¹ Datele cu privire la numărul populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova pe sexe și grupe de vârstă la 1 ianuarie 2020 sunt provizorii.

Numărul estimat al populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova la începutul anului 2020, relevă în continuare tendința de îmbătrânire a populației prin creșterea proporțiilor de adulți și vârstnici, în timp ce proporțiile de copii și adolescenți fiind în continuă scădere.

Fig. 2.1.3. Populația cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2020, pe vârste și sexe (date provizorii)

Sursa: BNS

Astfel, pe categorii majore de vârstă, contingentul persoanelor în vârstă aptă de muncă constituia o proporție destul de înaltă în totalul populației. La 01.01.2020 grupa de vârstă 15-64 ani constituia **1769,4 mii** persoane, sau 67,0% din populația totală, fiind într-o ușoară scădere cu 0,6 p.p. față de același moment de referință în anul 2019, când a înregistrat 67,6%. Tot în scădere, cu 2,5% față de anul precedent, este ponderea populației sub vârsta aptă de muncă (0-14 ani), aceasta constituind 18,5% din total populație (sau **489,4 mii** persoane). Totodată, populația peste vârsta aptă de muncă (65 ani și peste) a înregistrat un număr de **381,6 mii** persoane, fiind în creștere cu 3,3% față de începutul anului 2019.

Coeficientul îmbătrânirii populației este de **21,8** persoane în vârstă de 60 ani și peste 100 locuitori, comparativ cu **20,8** în anul 2019.

2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali

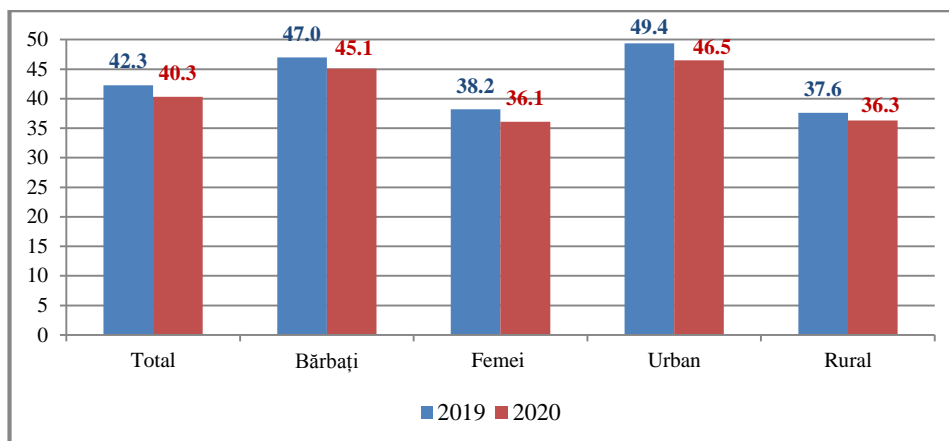
2.2.1. Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică (forța de muncă, populația ocupată și șomerii)

Participarea la forța de muncă. Conform rezultatelor Anchetei forței de muncă (AFM), în anul 2020 forța de muncă (populația activă), care include populația ocupată plus șomerii, a constituit **867,3 mii** persoane, fiind în descreștere cu **5,7%** față de anul 2019 (919,3 mii).

Ponderea bărbaților (52,4%) în cadrul forței de muncă a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor, (47,6%), iar ponderea persoanelor economice active din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (54,4% și, respectiv, 45,6%).

Rata de participare la forța de muncă a populației de 15 ani și peste (proporția forței de muncă de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă a constituit **40,3%**, fiind în scădere față de valoarea anului precedent (în anul 2019 - 42,3%). Acest indicator a atins valori mai înalte în rândul populației masculine **45,1%**, – în comparație cu cea feminină – **36,1%**. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: **46,5%** în mediul urban și **36,3%** în mediul rural. În categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea 31,4%, iar în categoria 15-64 ani – 47,6%. Valoarea acestui indicator pentru populația în vârstă de muncă conform legislației naționale (16-59 ani pentru femei și 16-63 ani pentru bărbați) a fost de **50,7%**.

Fig. 2.2.1.1. Rata de participare la forța de muncă pe sexe și medii, anii 2019 și 2020, %

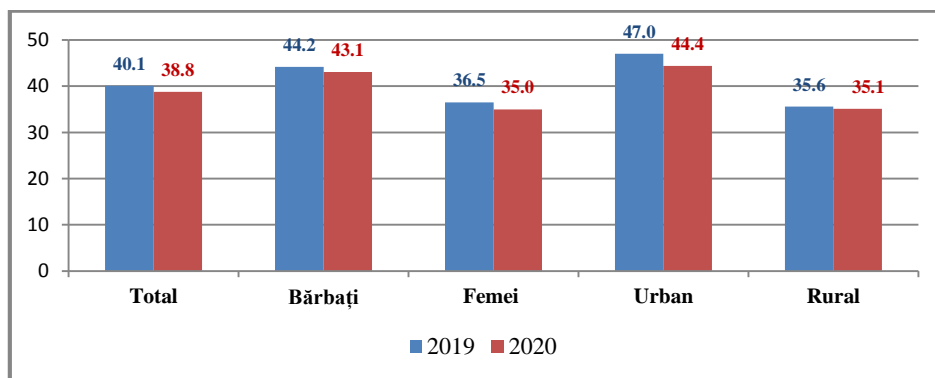

Sursa: BNS

Populația ocupată pentru anul 2020 a constituit **834,2 mii** persoane, înregistrând evoluții negative comparativ cu anul precedent -38,2 mii persoane sau mai puțin cu 4,4%. Ca și în cazul populației economic active, ponderea bărbaților este mai mare față de cea a femeilor (52,1% bărbați și 47,9% femei), iar ponderea persoanelor ocupate din mediul rural a fost mai mare (54,7%) față de cea a persoanelor ocupate din mediul urban (45,3%).

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) a fost de **38,8%**, fiind în descreștere față de nivelul anului precedent (40,1% în 2019). Rata de ocupare a bărbaților (43,1%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor (35,0%). În distribuția pe medii de reședință acest indicator a avut valoarea de 44,4% în mediul urban și 35,1% în mediul rural. Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (16-59 ani pentru femei și 16-63 ani pentru bărbați) a fost de 48,6%, a populației în vârstă de 15-64 ani – 45,7%, iar în categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a înregistrat valoarea de 29,4% (Figura 2.2.1.2).

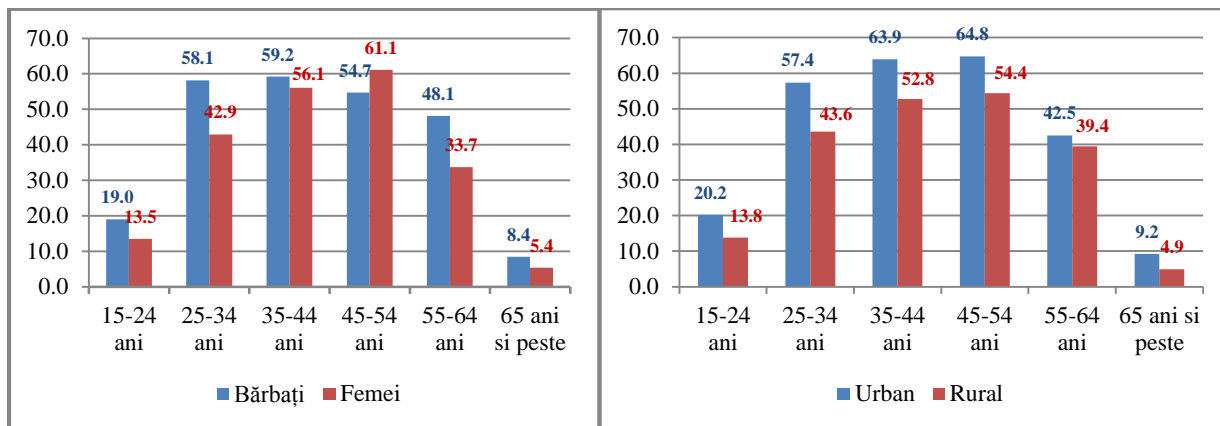
Fig. 2.2.1.2. Rata de ocupare pe sexe și medii, anii 2019 și 2020, %

Sursa: BNS

Analiza ratelor de ocupare pe grupe de vârstă evidențiază cele mai mari discrepanțe la persoanele cu vârsta de 25-34 ani atât pe sexe (cu 15,2 p.p. discrepanță mai mare pentru bărbați), cât și pe medii de reședință (cu 13,8 p.p. mai mare pentru mediul urban). În aspect de gen, diferențe mari sunt înregistrate și la grupa de vârstă 55-64 ani (cu 14,5 p.p. mai mare pentru bărbați), iar după medii de reședință și la grupa de vârstă 35-44 ani (cu 11,1 p.p. mai mari pentru urban). O rată de ocupare mai mare la femei față de bărbați se înregistrează doar la persoanele cu vârsta de 45-54 ani (cu 6,4 p.p.) (Figura 2.2.1.3).

Fig. 2.2.1.3. Rata de ocupare pe sexe și medii, 2020, %

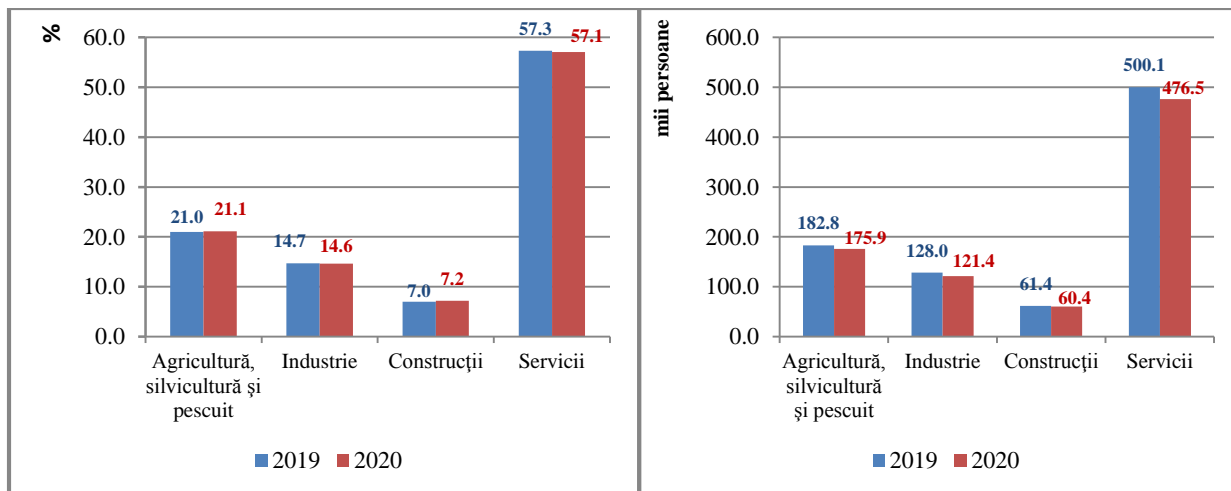

Sursa: BNS

Din distribuția pe **activități economice** se observă, că în sectorul agricol au activat 21,1% sau **175,9** mii persoane, fiind în descreștere cu **6,9** mii persoane comparativ cu anul 2019 (182,8 mii și respectiv 21,0%).

În activitățile non-agricole au fost ocupate **658,3 mii** persoane, fiind în descreștere cu 4,5% față de anul 2019 (689,5 mii). Ponderea persoanelor ocupate în *Industrie* a constituit - **14,6%** (în anul 2019–14,7%), inclusiv în *Industria prelucrătoare* 11,7%, în 2019 – 12,1%), iar în *Construcții* - **7,2%** (în 2019 - 7,0%). Numărul persoanelor ocupate în *Industrie* a fost de **121,4 mii**, fiind în descreștere față de nivelul anului trecut cu 5,2%, iar în *Construcții* a constituit **60,4 mii**, descreșcând cu 1,6% față de anul 2019. În sectorul *Servicii* au activat **476,5 mii** sau 57,1% din totalul persoanelor ocupate, numărul acestora fiind în descreștere cu 4,7% față de anul 2019 (500,1 mii sau 57,3% din totalul persoanelor ocupate în anul 2019) (Figura 2.2.1.4).

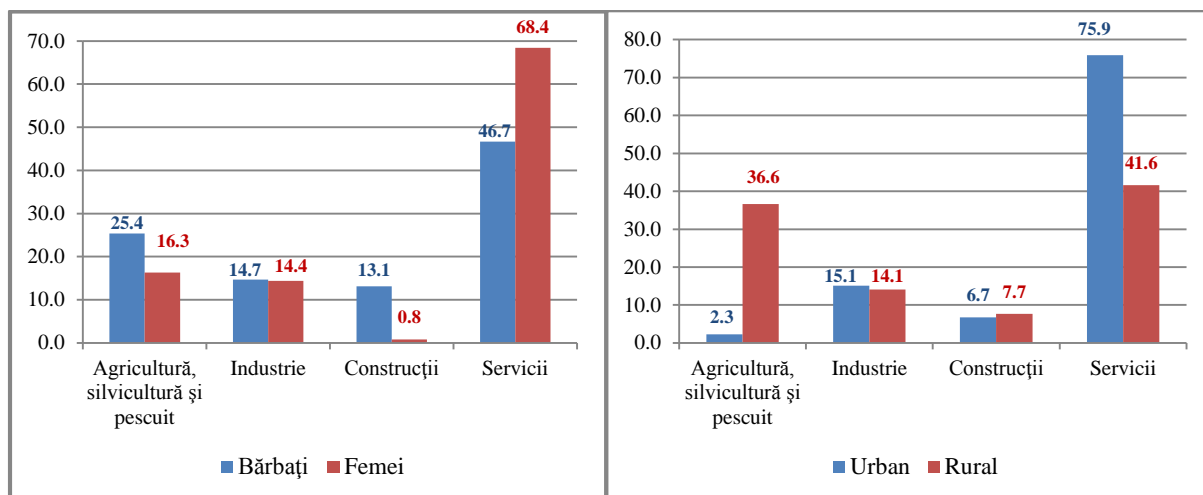
Fig. 2.2.1.4. Distribuția populației ocupate după activități economice, anii 2019 și 2020

Sursa: BNS

Activitățile economice, unde ponderea femeilor este predominantă sunt: *Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Activități de cazare și alimentație publică, Administrație publică și apărare, Învățământ, Sănătate și asistență socială*. Dintre toate activitățile non-agricole, sectorul *Servicii* înregistrează cele mai înalte discrepanțe în populația ocupată în aspect de gen (cu 21,7 p.p. mai mare pentru femeile ocupate) și pe medii de reședință (cu 34,4 p.p. mai mare pentru populația ocupată din mediul urban) (Figura 2.2.1.5).

Fig. 2.2.1.5. Distribuția populației ocupate după activități economice, pe sexe și medii, 2020,%

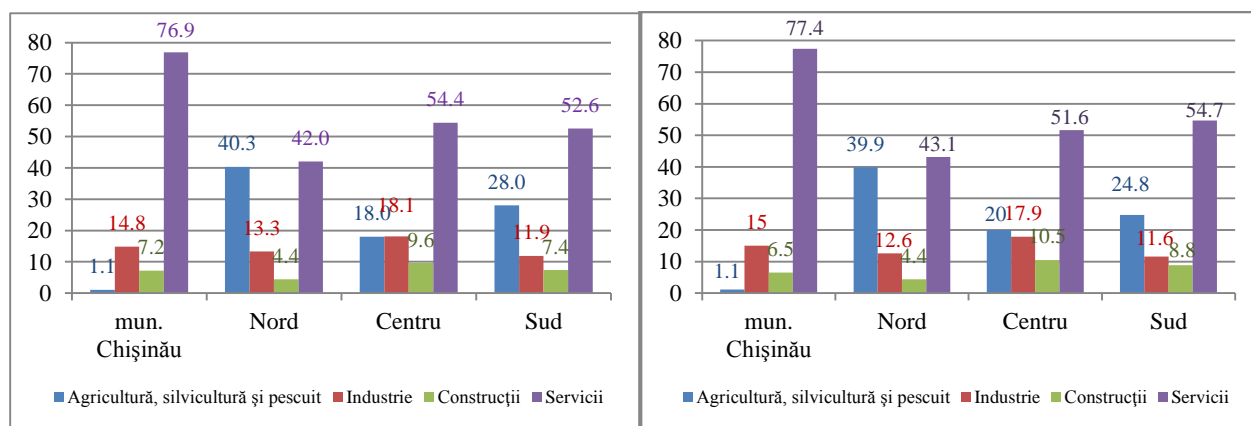

Sursa: BNS

În aspect teritorial, **29,6%** din populația ocupată activează în municipiul Chișinău. La o diferență relativ mică, de 30,1% din total ocupare, se situează regiunea de Nord, urmată de regiunea Centru cu **25,8%** și regiunea Sud, respectiv, cu **14,5%**.

Analiza repartizării ocupării după activitățile economice relevă faptul că sectorul *Servicii* predomină în toate regiunile statistice, înregistrând valori cuprinse între 43% și 77%, *Industrie* și *Construcții* predomină în regiunea Centru (17,9% *Industrie* și, respectiv, 10,5% *Construcții*) și sectorul *Agricultură* – în regiunea Nord (39,9%) (Figura 2.2.1.6). Comparativ cu anul precedent populația ocupată a crescut în sectorul *Servicii* mai semnificativ în mun. Chișinău și zona Sud.

Fig. 2.2.1.6. Distribuția populației ocupate pe regiuni statistice și după activități economice, 2019,2020%

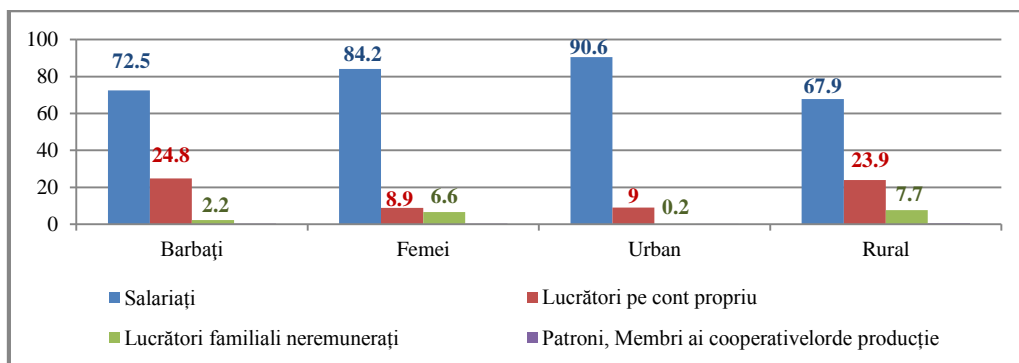

Sursa: BNS

Repartizarea populației ocupate pe forme de proprietate arată că sectorul privat a absorbit 70,2% din populația ocupată, și numai 29,3% sectorul public.

Structura populației ocupate după statutul profesional relevă că ponderea salariaților a constituit **78,1%** în total ocupare sau **651,8 mii** persoane (în 2019, 77,8% sau 678,4 mii persoane). Marea majoritate a salariaților (89,3%) a fost angajată pe o perioadă nedeterminată de timp. În funcție de sexe, femeile înregistrează ponderi mai mari în rândul salariaților și lucrătorilor familiari neremunerați, iar bărbații în rândul lucrătorilor pe cont propriu. În funcție de medii de reședință, salariații predomină în mediul urban și lucrătorilor pe cont propriu din mediul rural. (Figura 2.2.1.7).

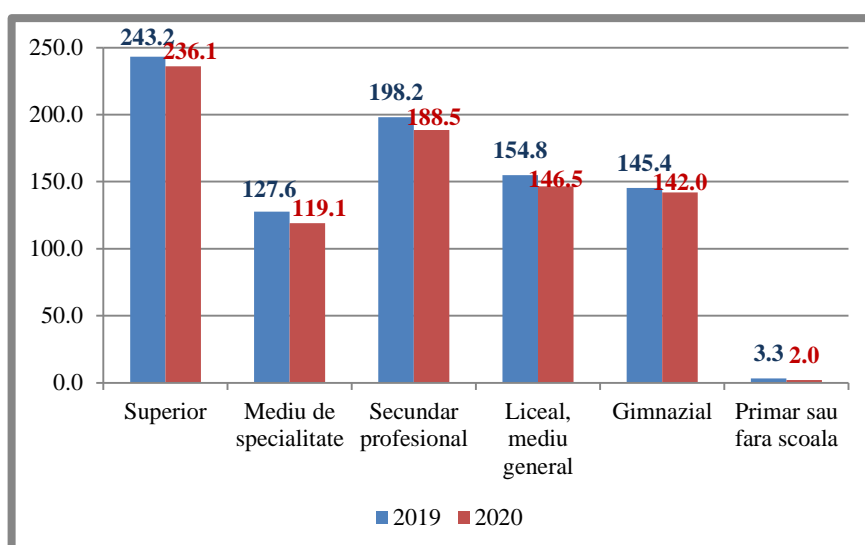
Fig. 2.2.1.7. Distribuția populației ocupate după statutul profesional, pe medii și sexe, 2020, %

Sursa: BNS

Analizând repartizarea populației ocupate după nivelul de studii, se observă că ponderile cele mai mari reveneau persoanelor cu studii superioare **28%** (dintre care 56% erau femei). Ponderea persoanelor cu studii secundar profesionale a fost de **23%** (din care 65% erau bărbați), iar cea a persoanelor cu nivel de studii primar sau fără școală absolvită era de 0,3%.

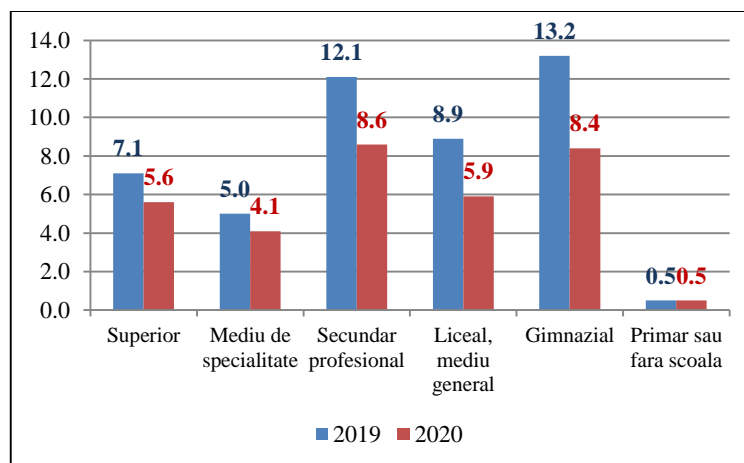
Fig. 2.2.1.8. Populația ocupată după nivelul de instruire 2019, 2020 mii persoane

Sursa: BNS

Numărul **șomerilor BIM** în anul 2020 a constituit **33,1 mii** persoane, fiind în descreștere cu 13,8 mii persoane, comparativ cu anul precedent. Din repartizarea șomerilor BIM după studii, se observă că ponderile cele mai înalte o au cei cu studii secundar-profesionale și gimnaziale **26%** și respectiv **25%**. În totalul șomerilor, absolvenții învățământului superior dețineau o pondere de **17%**.

Fig. 2.2.1.9. Distribuția șomerilor BIM după nivelul de instruire 2019, 2020 mii persoane

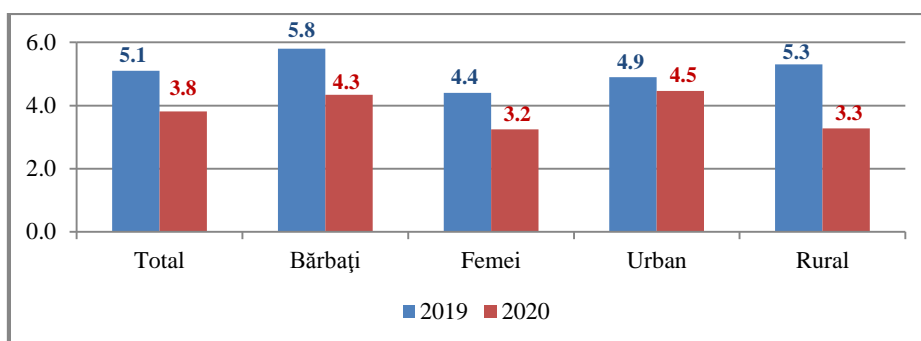

Sursa: BNS

Din distribuția șomerilor pe grupe de vârstă se constată că tinerii (15-24 ani) dețineau o pondere de 17% din totalul șomerilor. Cea mai mare pondere o deține grupa de vârstă 35-44 ani (25%), iar grupa de vârstă 25-34 ani are o pondere de 24%. Repartizarea pe sexe și medii a șomerilor relevă că, în anul 2020, preponderent în numărul total al șomerilor erau bărbații (60%) în aspect rural urban ponderile au fost diferențiate (47% în rural față de 53% în urban).

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de **3,8%**, comparativ cu anul 2019 aceasta s-a redus simțitor (5,1%). Rata șomajului la bărbați a fost de 4,3%, iar la femei - de 3,2%, în mediul urban - 4,5% și în mediul rural - 3,3%, comparativ cu anul precedent rata șomajului în mediul rural s-a redus considerabil (2019-5,3%). Mediul urban se caracterizează prin rate ale șomajului mai înalte comparativ cu mediul rural. În funcție de vârstă, cea mai înaltă rată de 10,9% a fost înregistrată la tinerii cu vârsta de 15-24 ani. În categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea de 6,2%.

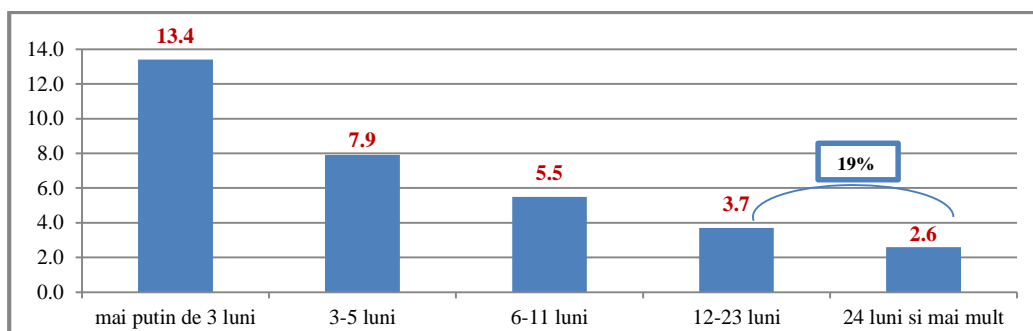
Fig. 2.2.1.10. Rata șomajului pe sexe și medii, anii 2019 și 2020, %

Sursa: BNS

Analiza șomerilor BIM după durată ne oferă informații despre tendințele disponibilității șomerilor de a-și găsi un loc de muncă. Șomerii care s-au aflat în șomaj de lungă durată (12 luni și peste) au reprezentat **19%** din totalul șomerilor, din care bărbații reprezentau **61,9%**. Pe medii de reședință proporțiile au fost destul de distorsionate, în mediul rural a fost de **46,1%**, iar cel urban **53,9%**.

Fig. 2.2.1.11. Distribuția șomerilor după durata șomajului în anul 2020, mii persoane

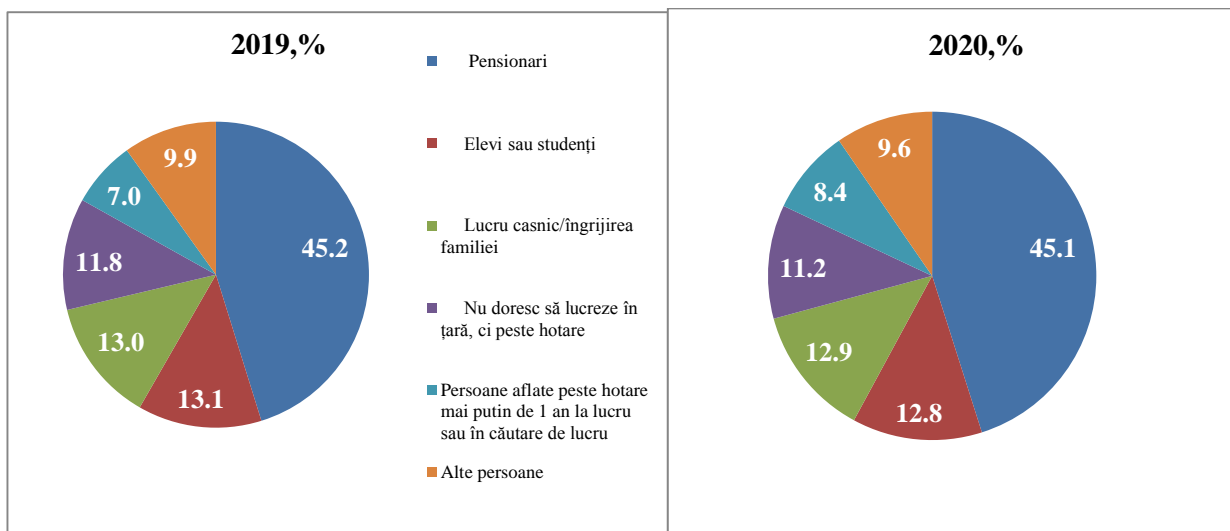

Sursa: BNS

2.2.2. Populația în afara forței de muncă.

Populația în afara forței de muncă de 15 ani și peste, în anul 2020, a constituit **1283,6 mii** persoane sau 59,7% din totalul populației de aceeași categorie de vârstă, fiind în creștere cu 2,2% față de anul 2019 (1255,9 mii și, respectiv, 57,7% din total populație). În funcție de sexe, ponderea femeilor (56,9%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a bărbaților (43,1%), iar ponderea persoanelor inactive din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (64,5% și, respectiv 35,5%).

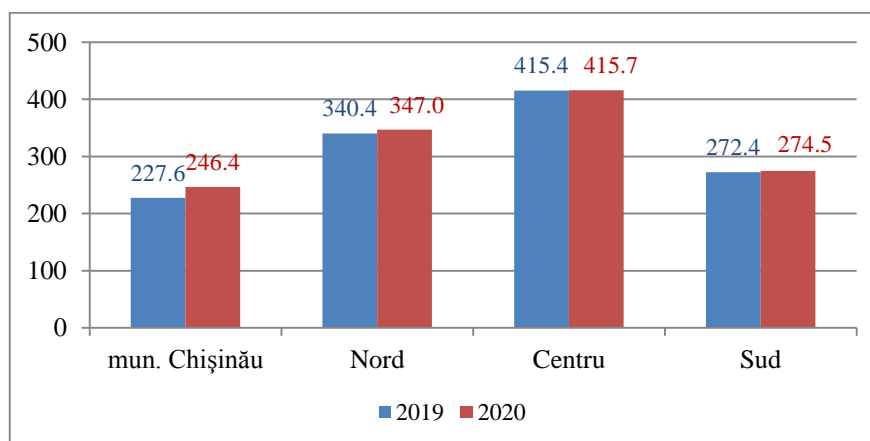
Fig. 2.2.2.1. Populația în afara forței de muncă după categorii, anii 2019 și 2020, %

Sursa: BNS

Repartizarea persoanelor inactive de 15 ani și peste pe categorii de inactivitate arată că cea mai mare pondere, peste 45,2%, revine categoriei de pensionari. Aceștia sunt urmați de grupa elevilor și studenților (13,1%) și grupa persoanelor care îngrijesc de familie (persoanele casnice-13,0%). În rândul altor persoane inactive se mai regăsesc persoanele care nu lucrează și nu caută un loc de muncă în Moldova, or deja au un loc de muncă peste hotare sau care planifică să lucreze peste hotare (11,8% comparativ cu 11,2% în 2019). Un alt grup îl formează persoanele (declarată de gospodării) ca fiind plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru pentru o perioadă mai mică de un an (7,0% sau 90,4 mii), numărul celor din urmă fiind în descreștere cu 14,6% față de anul 2019 (respectiv, 8,4% sau 105,8 mii). Restul este format din alte categorii de populație în afara forței de muncă (Figura 2.2.2.1). În aspect de regiune populația în afara forței de muncă denotă o creștere comparativ cu anul precedent majoritatea fiind concentrată în zona Centru și mun. Chișinău.

Fig. 2.2.2.2. Populația în afara forței de muncă pe zone, anii 2019 și 2020, %

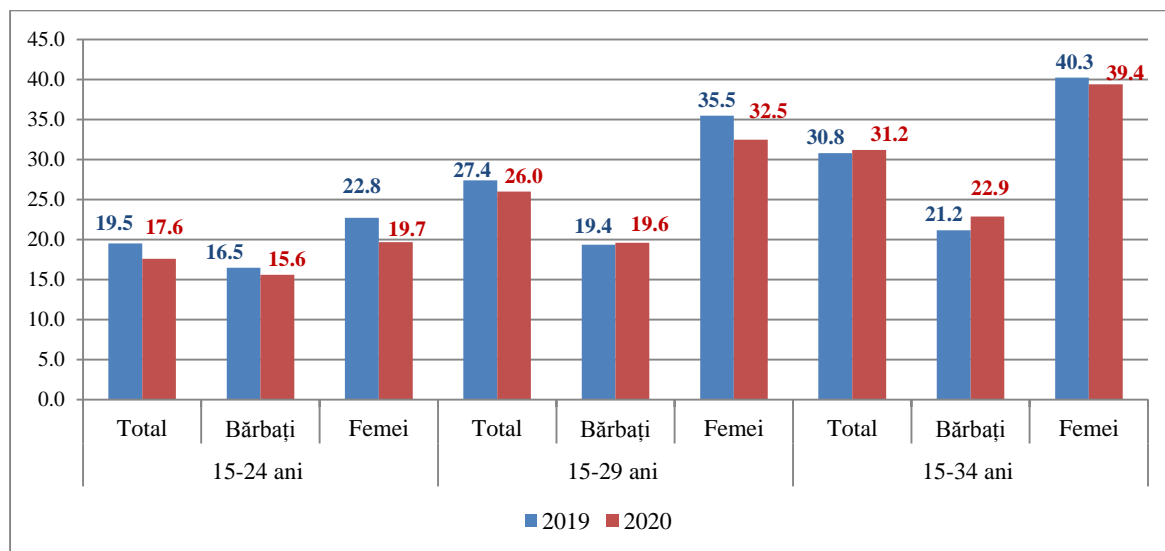

Sursa: BNS

2.2.3. Tinerii NEET.

Un indicator foarte important în analiza pieței muncii este categoria tinerilor NEET (tinerii care nu sunt angajați și nici nu sunt cuprinși în procesul de învățământ sau de instruire). În anul 2020, ponderea tinerilor NEET a constituit **17,6%** din numărul total de tineri cu vârsta de 15-24 ani, **26,0%** - în rândul tinerilor de 15-29 ani și respectiv **31,2%** în rândul celor de 15-34 ani. Comparativ cu anul 2019, acest indicator s-a micșorat pentru vârsta de 15-24 ani, în schimb pentru vârsta de 15-34 ani a crescut neesențial. (Figura 2.2.3.1).

Fig. 2.2.3.1. Ponderea tinerilor NEET pe grupe de vârstă și sexe, anii 2019 și 2020, mii persoane

Sursa: BNS

2.2.4. Ocuparea informală.

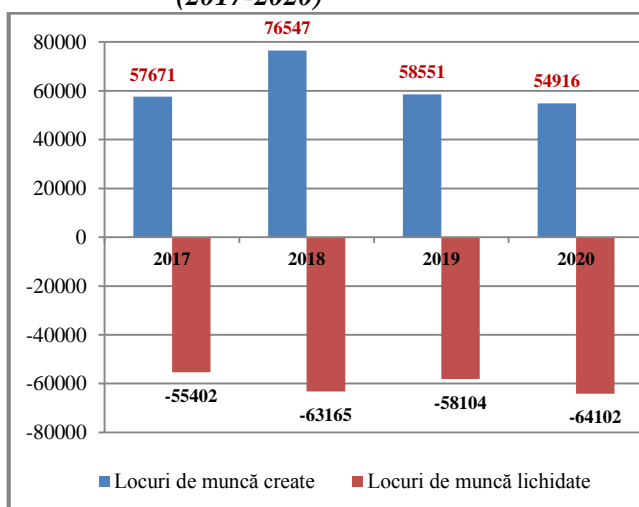
În anul 2020, în sectorul informal activau **186,7 mii** persoane, care sunt angajați în sectorul privat, din care 65,5% sunt bărbați și 82,6% sunt din mediul rural. Din totalul salariaților 6,8% aveau un loc de muncă informal, comparativ cu anul 2019 acest indicator s-a redus (7,7%-2019).

2.2.5. Locuri vacante.

Conform datelor BNS, în perioada anilor 2017 – 2019 numărul de locuri de muncă create depășește numărul de locuri de muncă lichidate. Doar în anul 2019, numărul de locuri de muncă lichidate este foarte aproape de numărul de locuri de muncă create, diferența fiind doar de câteva sute de locuri. Totodată, în anul 2020 se observă o creștere esențială a numărului de locuri de muncă lichidate, în detrimentul celor create, motivul fiind situația pandemică și diminuarea investițiilor agenților economici în crearea locurilor de muncă noi.

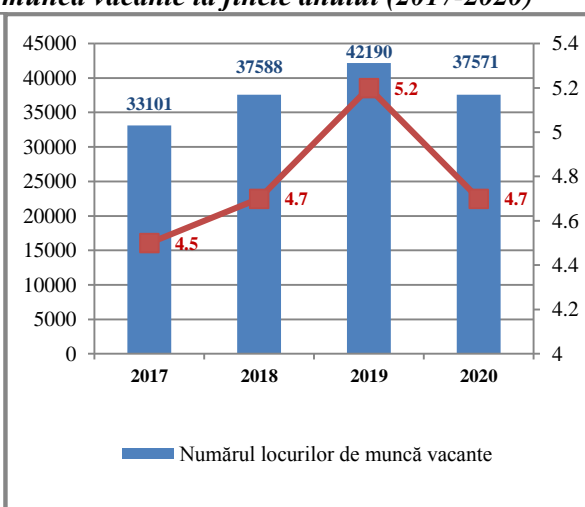
Se observă o tendință de descreștere și a numărului de locuri de muncă vacante la finele anului. Dacă până în anul 2019 numărul locurilor vacante a crescut cu 30% comparativ cu 2017, în anul 2020 s-a micșorat esențial. Ponderea locurilor de muncă vacante în numărul total de locuri de muncă urmează tendințe similare, crescând de la 4,5% în anul 2017 la 5,2 % în anul 2019, coborând astfel în anul 2020 la 4,7%.

Fig. 2.2.5.1. Locuri de muncă create și lichidate (2017-2020)

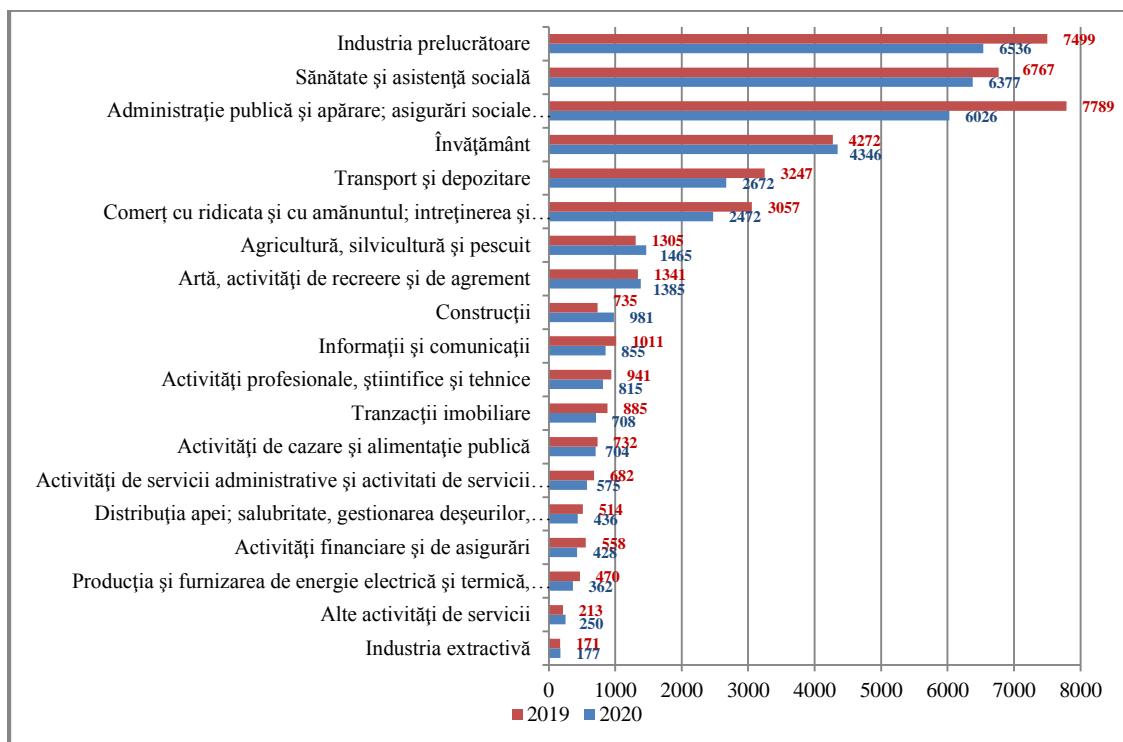
Sursa: BNS

Fig.2.2.5.2. Numărul și ponderea locurilor de muncă vacante la finele anului (2017-2020)

Conform activităților economice, pe primul loc se situează locurile de muncă vacante în *Industria prelucrătoare, Sănătate și asistență socială*, urmată de *Administrație publică și apărare*.

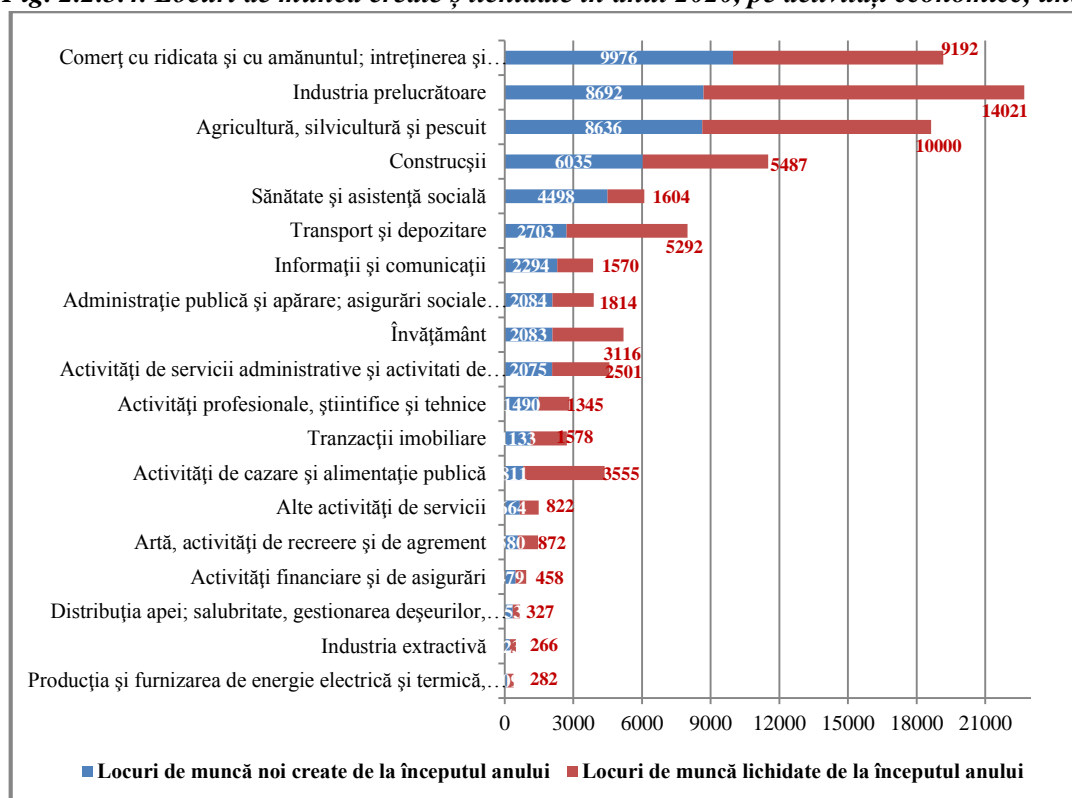
Fig. 2.2.5.3. Locurile de muncă vacante pe activități economice (2019, 2020)

Sursa: BNS

Structura locurilor de muncă a avut evoluții diferențiate pe activități economice. Pe parcursul anului 2020, sectorul *Comerț cu ridicata și amănuntul* a obținut un sold pozitiv esențial, adică au fost create 9976 locuri de muncă și 9192 locuri de muncă au fost lichidate.

Fig. 2.2.5.4. Locuri de muncă create și lichidate în anul 2020, pe activități economice, unit.

Sursa: BNS

Din cauza pandemiei, majoritatea activităților economice au avut de suferit, fiind lichidate mai multe locuri decât create, de exemplu, în sectorul *Activități de cazare și alimentație publică* au fost create doar 811 locuri vacante, dar au fost lichidate 3555 locuri.

2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

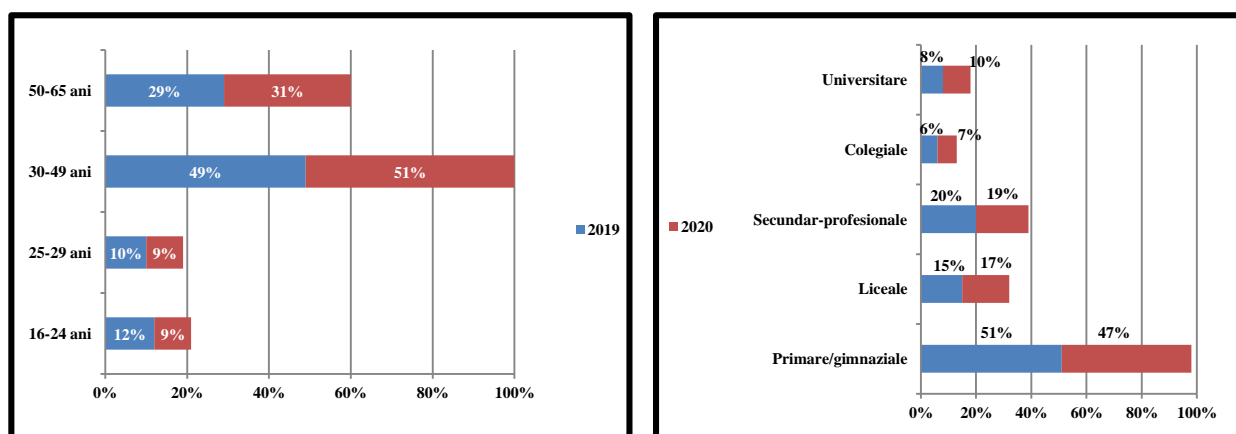
2.3.1. Analiza șomajului înregistrat.

Dat fiind faptul, că anul 2020 a fost afectat de criza pandemică (Covid-19) și de restricțiile instaurate în contextul acesteia, piața muncii a avut de suferit foarte mult în perioada dată, fiind suspendată activitatea multor agenți economici și respectiv pierderea locului de muncă a multor persoane. Din cauza aceasta, la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă s-au adresat mai multe persoane în căutarea unui loc de muncă, inclusiv pentru a beneficia de ajutorul de șomaj, acordat în perioada stării de urgență. Astfel, conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2020 au fost înregistrați cu statut de șomer **50,2 mii** persoane în căutarea unui loc de muncă, fiind în creștere cu **60%** față de anul 2019.

Pe parcursul ultimilor ani (cu excepția anului 2020) numărul șomerilor înregistrați, care nu au o calificare profesională a fost în creștere. În 2019 valoarea acestui indicator a fost de **66%**. Anul 2020 a fost un an diferit de cei precedenți din cauza crizei economice provocate de pandemia Covid-19, în care mai multe persoane cu calificare profesională au rămas fără un loc de muncă și respectiv s-au adresat la subdiviziunile teritoriale în căutarea unui loc de muncă. În consecință, persoanele, care nu au o calificare profesională au constituit **64%** din numărul total al șomerilor înregistrați pe parcursul anului.

Analizând structura șomerilor înregistrați pe grupe de vârstă, se constată că cei mai mulți șomeri au fost cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani cu o pondere de **51%**, urmați de cei cu vârsta 50-65 ani (**31%**) și cei de 16-29 ani cu **18%**. Comparativ cu anul 2019, a crescut cu câte 2 p.p. ponderea șomerilor cu vârsta 50-65 și 30-49 ani și a scăzut cu 4 p.p. a celor de 16-29 ani. În ultimii ani se observă o tendință de scădere a ponderii persoanelor tinere, care se înregistrează la subdiviziunile teritoriale în căutarea unui loc de muncă și o creștere a celor mai în vârstă (50-65 ani). Aceasta se datorează faptului că persoanele tinere își găsesc mai ușor un loc de muncă, având mai multe abilități și posibilități de căutare a unui loc de muncă și nu necesită suport din partea subdiviziunilor teritoriale de ocupare a forței de muncă (Figura 2.3.1.1).

Fig. 2.3.1.1. Șomeri înregistrați după vârstă și studii, %

Sursa: Baza de date ANOFM

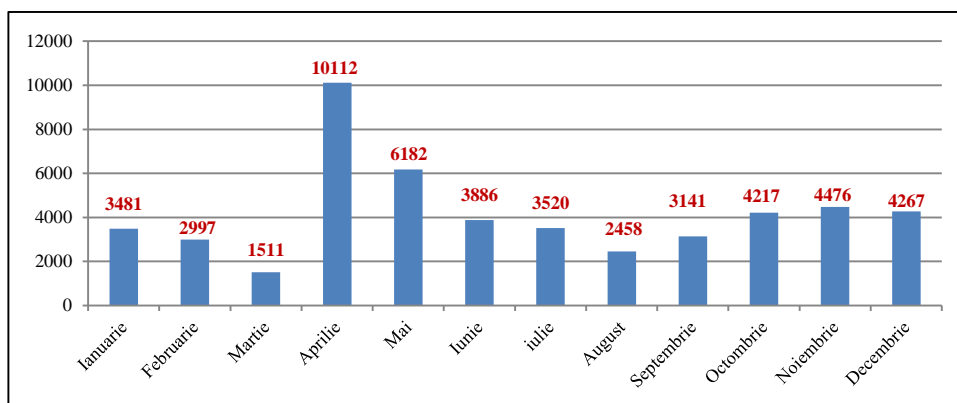
Analizând structura șomerilor după studii comparativ cu anul 2019, se observă o deviere de la tendințele anilor precedenți, când persista o consecvență a celor ce se adresează la serviciile subdiviziunilor teritoriale (Figura 2.3.1.1). Din cauza crizei provocate de Covid-19, anul 2020 vine cu o creștere a numărului de persoane cu studii universitare, colegiale și liceale și cu o scădere de 4

p.p. a celor cu studii primare/gimnaziale. În anul 2020, conform studiilor – preponderent au fost persoanele cu studii primare/gimnaziale - **47%** din total șomeri înregistrați (Figura 2.3.1.1).

Comparativ cu anul precedent, a crescut ponderea persoanelor provenite din muncă (cu 5 p.p.) și a scăzut a celor pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă tot cu 5 p.p. Numărul total al șomerilor înregistrați proveniți din muncă a constituit **67%**, iar cei pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă au fost **33%**. Din cei proveniți din muncă, muncitorii constituiau **70%**, iar slujbașii – **30%**. Aceste valori la fel au suferit schimbări comparativ cu anul precedent, diminuându-se ponderea muncitorilor vis-a-vis de slujbași, s-a majorat cu 3 p.p.

În distribuția pe sexe, se constată că ponderea femeilor (**49%**) s-a situat în perioada analizată sub cea înregistrată în rândul bărbaților (**51%**), iar comparativ cu anul precedent ponderea bărbaților a scăzut cu **2 p.p.** După medii de reședință, ponderea persoanelor din mediul rural (**61%**) a fost superioară celei din mediul urban (**39%**). Comparativ cu anul 2019 ponderea șomerilor din mediul urban arată o tendință de creștere cu 6 p.p, iar ponderea celor din mediul rural a scăzut cu 6 p.p.

Fig. 2.3.1.2. Șomeri înregistrați în 2020 pe luni, pers.

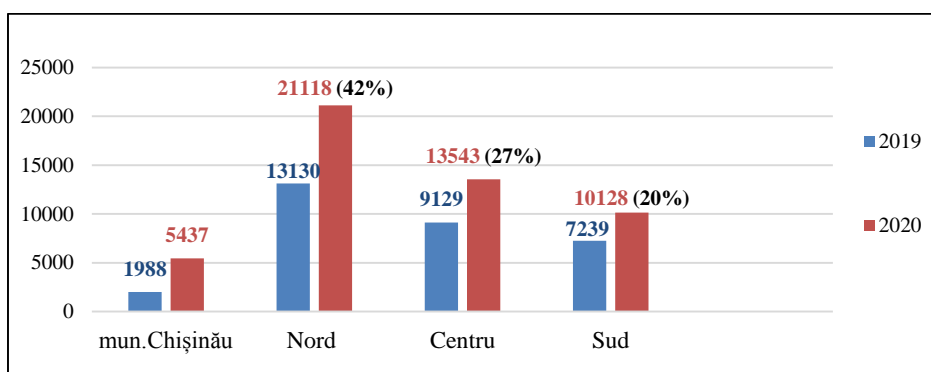

Sursa: Baza de date ANOFM

Evoluția lunară a șomajului înregistrat (Figura 2.3.1.2.) evidențiază o scădere bruscă a acestuia în luna martie: începutul pandemiei, declanșarea restricțiilor, etc. După care, în luna aprilie a crescut semnificativ numărul șomerilor înregistrați la cca **10,1 mii** persoane, motivul adresării lor la STOFM fiind primirea ajutorului de șomaj acordat în perioada de urgență sau căutarea unui loc de muncă pierdut în perioada pandemiei.

Situația șomajului înregistrat diferă de la un raion la altul, evoluțiile nefavorabile ale acestuia fiind determinate, în principal, de dezvoltarea economică inegală la nivel teritorial. Astfel, cei mai mulți șomeri au fost înregistrați în mun. Chișinău, urmat de UTAG și Ocnița. Cei mai puțini șomeri au fost înregistrați de subdiviziunea teritorială Călărași. Cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în zona Nord (42%), urmată de zona Centru (27%) și mun. Chișinău (11%). Comparativ cu anul 2019, s-au păstrat aceleași tendințe.

Fig. 2.3.1.3. Șomeri înregistrați pe zone, persoane

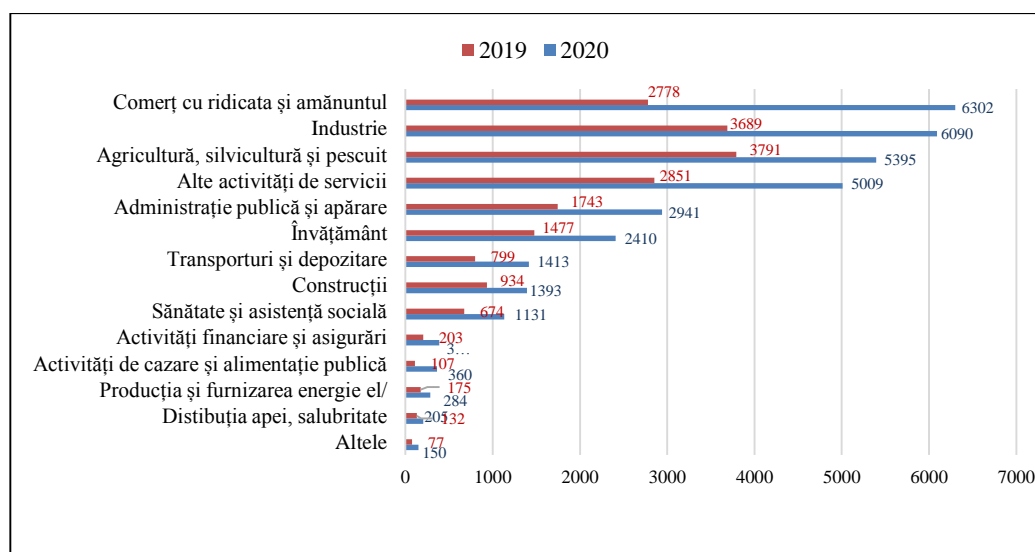

Sursa: Baza de date ANOFM

În distribuția șomerilor proveniți din muncă (**33470** persoane) pe activități economice (după ultima angajare), se atestă ca cei mai mulți au activat în *Comerț cu ridicata și amănuntul* (**19%**), urmați de cei proveniți din *Industrie* (**18%**), *Agricultură, silvicultură și pescuit* (**16%**) și *Alte activități de servicii* (**15%**) (Figura 2.3.1.3). Comparativ cu anul 2019, a crescut aproape dublu ponderea persoanelor provenite din *Activități de cazare și alimentație publică* (HoReCa), ceea ce se explică în contextul crizei provocate de pandemie. La fel, a crescut cu 5 p.p. ponderea persoanelor provenite din *Comerț cu ridicata și amănuntul* și a scăzut ponderea persoanelor provenite din *Agricultură, silvicultură și pescuit* (cu 3 p.p.).

Analizând numărul șomerilor din baza de date după durata aflării în șomaj, se atestă că majoritatea lor (**66%**) stau în evidență până în 6 luni și numai **2,2%** din numărul total de șomeri stau în șomaj de lungă durată (>24 luni), din care sunt cu precădere persoanele cu vârsta 50-65 ani, care se încadrează mai greu în câmpul muncii.

Fig. 2.3.1.4. Șomeri înregistrați pe activități economice (după ultima angajare), %

Sursa: Baza de date ANOFM

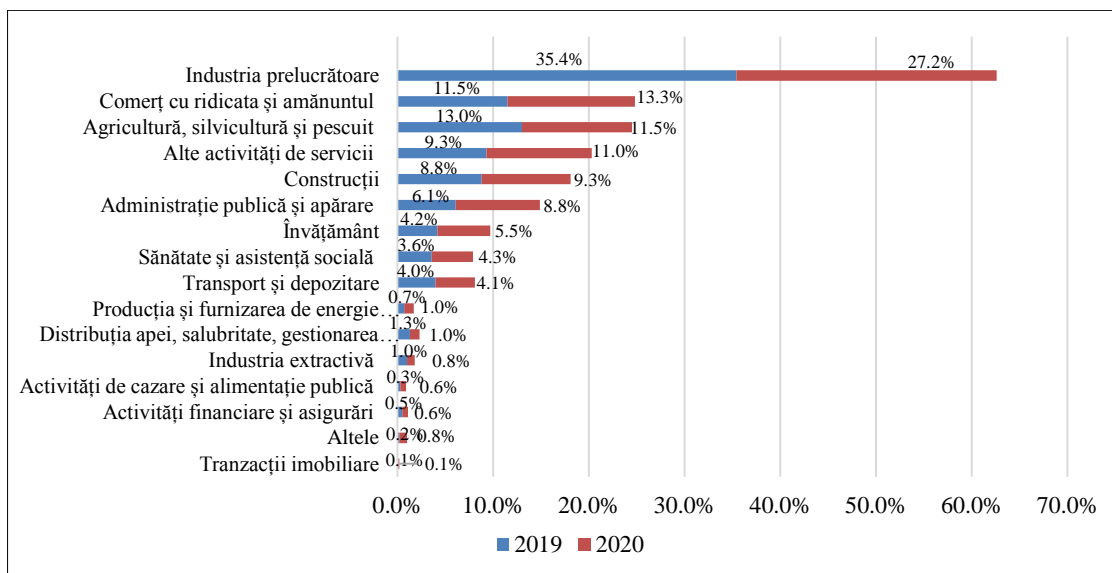
2.3.2. Șomeri plasați în câmpul muncii.

Din numărul total de șomeri înregistrați, au fost plasați în câmpul muncii **9,1 mii** șomeri, ceea ce constituie **18%** din numărul total de șomeri înregistrați. Comparativ cu anul precedent, a scăzut numărul șomerilor plasați în câmpul muncii cu 19%, iar ca pondere din totalul șomerilor înregistrați cu 18 p.p., ceea ce denotă că plasarea în câmpul muncii a devenit și mai dificilă în perioada pandemiei. Comparativ cu anul precedent, ponderea femeilor plasate în câmpul muncii a crescut cu **8 p.p.**

În anul 2020 a scăzut cu 2 p.p. ponderea șomerilor înregistrați fără o calificare profesională, segmentul dat (64%) fiind unul cu probleme de integrare pe piața muncii și necesită măsuri permanente în acest domeniu pentru a face mai ușoară integrarea lor în câmpul muncii. Totodată, sunt și persoane care se adresează la STOFM numai pentru a beneficia de careva înlesniri și sunt foarte greu de angajat în câmpul muncii.

Dat fiind faptul, că anul 2020 a fost un an dificil din cauza crizei provocate de Covid-19, analizând plasarea lunară în câmpul muncii, se atestă că numărul persoanelor plasate în câmpul muncii oscilează haotic de la o lună la alta și nu relevă careva tendințe.

Fig. 2.3.2.1. Șomeri plasați în câmpul muncii pe activități economice (2019-2020), %

Sursa: Baza de date ANOFM

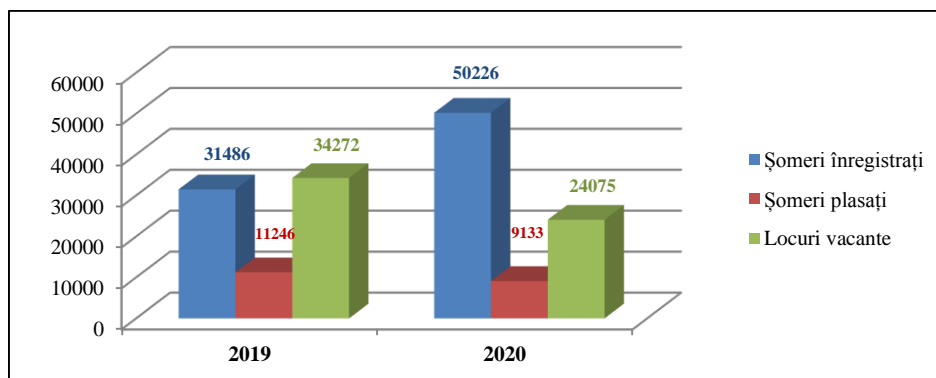
În dezagregarea pe activități economice (Figura 2.3.2.1) se atestă că cei mai mulți șomeri s-au angajat în *Industria prelucrătoare* (**27,2%**), urmați de *Comerț cu ridicata și amănuntul* (**13,3%**), *Agricultură, silvicultură și pescuit* (**11,5%**), etc. În dinamică se observă schimbări semnificative în Industrie, unde a scăzut cu 8 p.p. numărul persoanelor angajate și o creștere cu 3 p.p. a celor angajați în *Administrație publică și apărare*.

Persoanele provenite din muncă se integrează mai ușor pe piața muncii, constituind **75%** (6877 persoane) din numărul total de șomeri plasați în câmpul muncii (**9133** persoane) și respectiv cele pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă cu **25%**. Persoanele pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă s-au angajat mai ușor în *Industria prelucrătoare, urmată de Comerț cu ridicata și amănuntul, Agricultură, silvicultură și pescuit*, unde nu totdeauna e obligatorie experiența de muncă sau o calificare profesională. Mai puțin solicitate sunt persoanele fără experiență de muncă în *Tranzacții imobiliare, Activități financiare, Transport și depozitare și Sănătate și asistență socială*. În 2020 s-au angajat mai ușor persoanele cu studii primare/gimnaziale (**45%**), urmate de cele cu studii secundar-profesionale (**21%**), cu studii liceale (**17%**), superioare (**11%**) și medii speciale (**6%**). Mai ușor în 2020 s-au angajat persoanele cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (**53%**), urmați de cei cu vârsta de 50-65 ani (**28%**), 16-24 și 25-29 ani cu **10%** și respectiv **9%**, persoanele din mediul rural fiind cu o pondere de **62%**.

2.3.3. Locuri vacante.

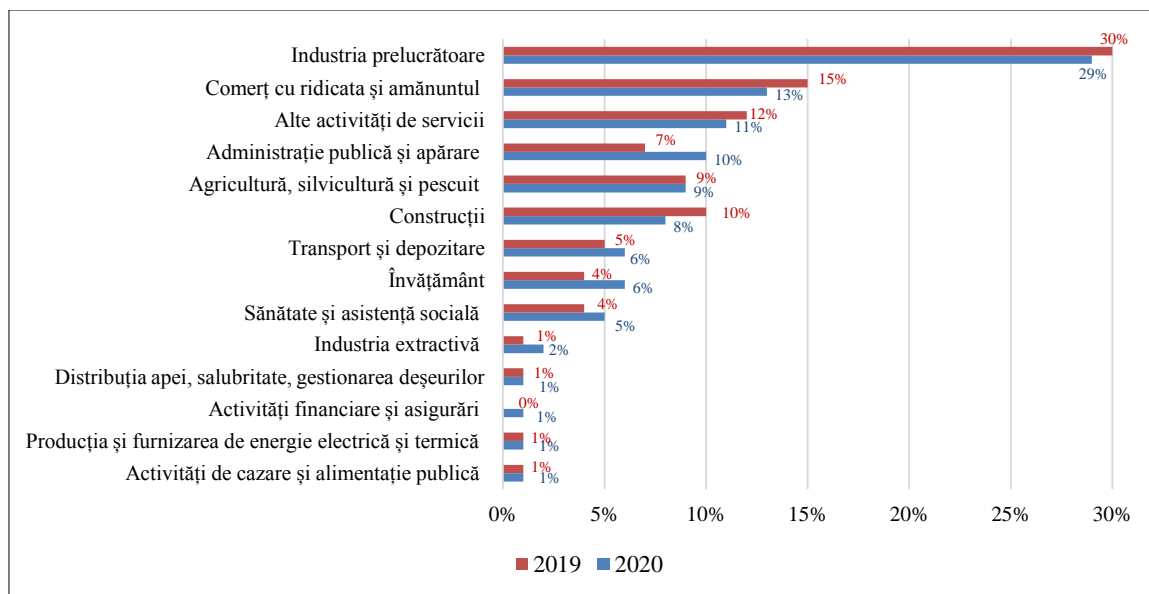
În anul 2020 în baza de date a ANOFM au fost înregistrate **24,1 mii** locuri vacante de la cca **3,4 mii** de angajatori. Comparativ cu anul precedent, s-a diminuat numărul de locuri vacante cu **30%**, cauza principală fiind criza pandemică.

Fig. 2.3.3.1. Șomeri înregistrați, plasați și locuri vacante înregistrate

Dinamica locurilor vacante după activități economice n-a suferit modificări semnificative față de 2019, în general păstrându-se aceleași tendințe (Figura 2.3.3.2).

Fig. 2.3.3.2. Locuri vacante pe activități economice(2019-2020)%

Sursa: Baza de date ANOFM

Conform **ocupațiilor** (Tabelul 1) ponderea cea mai mare din numărul total de locuri de muncă vacante o ocupă *Muncitorii necalificați* (**24,3%**) urmați de *Muncitorii calificați și asimilați* (**22,6%**). Analizând locurile de muncă vacante înregistrate vizavi de șomerii înregistrați pe ocupații se observă discrepanțe semnificative, pe alocuri chiar duble a locurilor de muncă față de șomeri, ceea ce semnaleză o lipsă a forței de muncă, în special calificată (Tabelul 1). Numai la ocupația *Muncitorii necalificați* se observă o apropiere și chiar o depășire cu cca 2,2 p.p. a numărului de șomeri față de numărul locurilor vacante.

Tab. 1. Locuri vacante înregistrate și șomeri înregistrați, conform ocupațiilor, clasificate după grupa majoră, pondere

Anul		2019	2019	2020	2020
		Locuri vacante	Șomeri	Locuri vacante	Șomeri
Total, din care conform grupei majore (%):		34272	31486	24075	50226
1	Legislatori, funcționari și manageri	2,3	1,0	2,6	1,8
2	Specialiști în diverse domenii de activitate	7,5	5,7	9,2	7,1
3	Tehnicienii și alți specialiști cu nivel mediu de calificare	5,9	3,1	10,8	3,9
4	Funcționari administrativi	3,0	1,7	3,3	1,9
5	Lucrători în domeniul serviciilor și comerț	12,1	6,4	11,3	9,2
6	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură, acvacultură, pescuit și vânătoare	1,2	0,6	2,5	0,8
7	Muncitori calificați și asimilați	27,7	7,5	22,6	7,8
8	Operatori la mașini, asamblori de mașini	13,2	7,5	13,5	7,6
9	Muncitori necalificați	27,2	27,8	24,3	26,5
	Persoane fără experiență	-	38,3	-	33,4

Sursa: Baza de date ANOFM

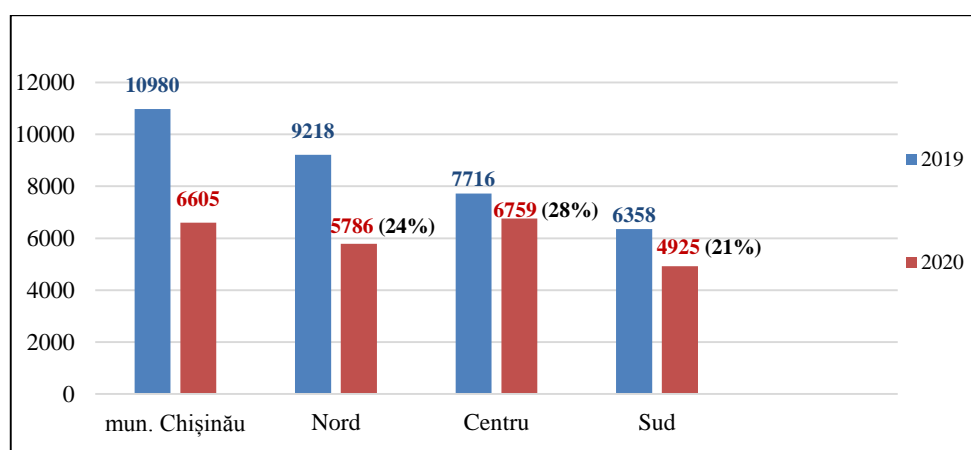
Comparativ cu anul precedent, se atestă o reducere semnificativă a numărului de locuri vacante pentru *Muncitori calificați* și *Muncitori necalificați* cu 5 p.p. și respectiv 3 p.p., ceea ce indică o diminuare semnificativă a cererii (locurilor) la aceste ocupații. Totodată, ponderea locurilor vacante pentru *Lucrători calificați în agricultură, silvicultură, acvacultură, pescuit și vânătoare* și *Tehnicienii și alți specialiști cu nivel mediu de calificare* s-a dublat, ce semnaleză o sporire a solicitării acestor ocupații pe piața muncii. Ce ține de șomeri, comparativ cu anul precedent majoritatea grupelor majore au fost în creștere, ceea ce este justificat de criza pandemică, când

multe persoane calificate (care dețineau o profesie/meserie) au rămas fără un job. O scădere a numărului de șomeri se atestă numai la Grupa majoră 9 (*Muncitori necalificați*).

Principalele ocupații/meserii în care s-a înregistrat un număr semnificativ de locuri de muncă vacante în anul 2020, dar și au fost declarate de angajatori în mod repetat pe parcursul anului au fost: cusătoreasă, conducător auto, vânzător, medic și asistent medical, bucătar, sudor, contabil, manager, precum și muncitor necalificat, hamal. Aceleași ocupații/meserii se regăsesc și în 2019.

Între cererea (locuri vacante) și oferta forței de muncă (șomerii) dezagregate pe raioane și pe ocupații există o discrepanță atât din punct de vedere a zonelor geografice, cât și în ceea ce privește competențele forței de muncă și cele solicitate de angajatori. O discrepanță semnificativă între numărul locurilor vacante și numărul șomerilor se atestă în mun. Chișinău și Bălți și raionul Basarabeasca, unde cererea de forță de muncă depășește cu mult oferta, existând o capacitate mai mare de absorbție a forței de muncă disponibilă, acestea confruntându-se cu un deficit accentuat de forță de muncă. Iar în raioanele Ocnița, Dondușeni și Drochia numărul redus de locuri de muncă vacante, conduc la bariere în absorbția pe piața muncii a numărului mare de șomeri înregistrați și astfel oferta forței de muncă devenind în exces față de cerere, mai ales în perioada pandemiei Covid-19. Totuși, un echilibru între cerere și ofertă se atestă în mai multe raioane: Căușeni, Cahul, Florești, Ștefan-Vodă, etc.

Fig. 2.3.3.3. Locuri vacante înregistrate pe zone, %

Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent, unde ponderea cea mai mare a locurilor de muncă vacante a fost concentrată în mun. Chișinău și zona Nord, în 2020 din cauza crizei pandemice traiectoria tendințelor s-a modificat. Cele mai multe locuri vacante au fost înregistrate în zona Centru (28%) și mun. Chișinău (27%). Zona Sud, la fel ca și în 2019 are înregistrate cele mai puține locuri vacante.

Analiza locurilor de muncă vacante **după studii**, relevă că cele mai multe locuri de muncă înregistrate solicită studii primare/gimnaziale (39%), urmate de cele care solicită studii liceale/medii generale (27%), secundar-profesionale (16%), superioare (12%) și medii speciale (6%). Cele mai multe locuri de muncă vacante au fost înregistrate la Chișinău (25%), urmat de Bălți (6%) și UTAG (5%).

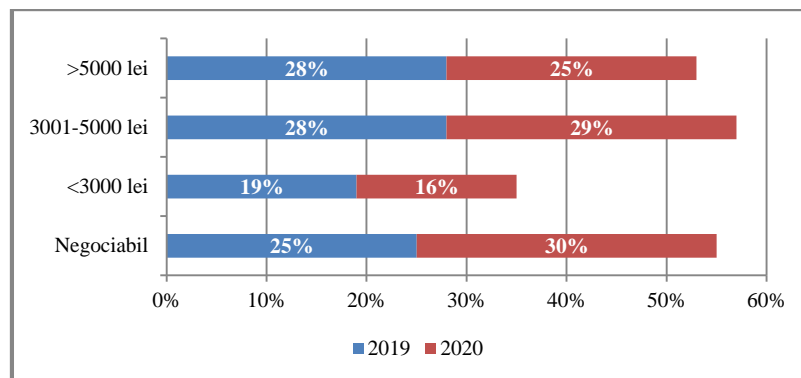
În anul 2020, cele mai multe locuri vacante au fost înregistrate în luna februarie, după care au urmat o scădere bruscă până la 479 locuri în aprilie (în contextul pandemiei), din mai s-a ameliorat puțin, oscilând între 1300 și 2700 locuri, finisându-se în decembrie cu 851 locuri.

Pe **medii de reședință**, ponderea locurilor vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban (84%), iar comparativ cu anul precedent nu sunt schimbări semnificative.

2.3.4. Salarii.

În clasificarea locurilor de muncă vacante după **salarii** se atestă modificări ușoare în comparație cu anul precedent. Dacă în 2019 a crescut numărul locurilor de muncă cu salarii mai mari de 5000 lei față de anul 2018, atunci în anul 2020 a scăzut cu 3 p.p. numărul acestor locuri, cauza fiind criza economică legată de pandemia Covid-19. A crescut cu 5 p.p numărul locurilor vacante cu salariul negociabil.

Fig. 2.3.4.1. Locuri vacante conform salariilor,%

Sursa: Baza de date ANOFM

Analizând salariile muncitorilor vizavi de salariile slujbașilor, se atestă au salarii mai mari de 5000 lei mai mulți slujbași (cu 3 p.p.). Salarii mai mici de 3000 lei primesc mai mulți muncitori (cu 10 p.p.) față de slujbași. La un salariu negociabil se angajează mai mult slujbașii (cu 9 p.p.).

Capitolul III. Politici privind piața muncii

3.1. Măsuri active ale pieței muncii

Agenția Națională prin intermediul subdiviziunilor teritoriale implementează următoarele măsuri active de ocupare a forței de muncă:

Formarea profesională. Formarea profesională a șomerilor se realizează prin:

1. Cursuri de calificare, recalificare, perfecționare și specializare. Pentru anul 2020, în rezultatul desfășurării procedurilor de achiziții publice la nivel național au fost contractate 5 instituții de învățământ, care au propus ca ofertă pentru instruire 20 profesii/meserii/programe de formare profesională pe specialități.

Pe parcursul anului 2020, au absolvit cursuri de formare profesională **692** șomeri, din care **65%** constituiau femeile, **58%** din sectorul rural și cca **4%** persoanele cu dizabilități. În legătură cu faptul că începând cu 11 martie 2020 procesul educațional a fost suspendat pe perioada pandemiei, pe parcursul anului 2020 au fost înmatriculați numai **478** de șomeri. Măsura de formare profesională a șomerilor a fost stopată și a fost o perioadă dificilă de conlucrare cu șomerii, instituțiile de învățământ, inclusiv și cu angajatorii. Comparativ cu anul 2019 numărul absolvenților s-a diminuat cu 20 p.p.

În distribuția absolvenților după vârstă, o pondere de **64%** erau tineri cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani, cu 8 p.p. mai puțin ca în 2019. Cele mai solicitate profesii pentru instruire au fost: frizer, contabil, lăcătuș-electrician la repararea utilajului electric, bucătar, croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă, etc.

Ca rezultat al absolvirii cursurilor de formare profesională, au fost plasați în câmpul muncii 57% cu suportul subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

Pentru **instruirea la locul de muncă în cadrul unității**, au fost contractate 6 instituții de învățământ, furnizori de servicii de formare profesională care au propus ca ofertă pentru instruire 3 meserii/profesii, și anume: bucătar, lăcătuș-instalator tehnică sanitară, electrogazosudor.

Pe parcursul anului 2020 au fost înmatriculați **48** de șomeri, care vor absolvi în anul 2021, din motivul că durata instruirii este de 6 luni, iar instruirea la locul de muncă în cadrul unității a început în a doua jumătate a anului 2020. Din numărul total de șomeri înmatriculați 25% sunt bărbați, și 75% femei, 34 sunt tineri cu vârsta cuprinsă între 16 – 29 ani (71%).

Pe parcursul anului 2020 au fost încheiate 48 de contracte cu privire la instruirea la locul de muncă în cadrul unității cu 14 agenți economici, dintre care 2 agenți economici fiind întreprinderi de stat. Referitor la acordarea subvențiilor agenților economici, pe parcursul anului 2020 au fost acordate **32** de subvenții aferente instruirii la locul de muncă în cadrul unității.

Stagii profesionale. Stagiul profesional se organizează pentru șomerii fără vechime în muncă în profesia deținută, direcționați de către STOFM, cu o durată de până la 4 luni, în scopul dobândirii abilităților practice, în baza contractului între angajator, șomer și Agenția Națională. În 2020 au fost antrenate la stagiul profesional **80** persoane și 36 agenți economici. Ponderea femeilor antrenate în stagiul profesional constituie 70,1% sau (47 beneficiari), iar 29,9% sunt bărbați (20 beneficiari). Conform vârstei, cei mai mulți beneficiari ai stagiului profesional sunt tineri cu vârsta cuprinsă între 16-34 ani (48 beneficiari sau 71,6% din total beneficiari), 4 beneficiari sunt persoane cu vârsta de peste 50 ani (6,0% din total beneficiari). Ca rezultat al finalizării stagiului profesional, 34 șomeri au fost angajați în câmpul muncii cu suportul STOFM (50,7%), 28 dintre aceștia fiind angajați la agentul economic în cadrul căruia s-a desfășurat stagiul profesional (82,3% din total stagiați angajați). 6 beneficiari ai stagiului profesional s-au angajat de sine stătător.

Subvenționarea locurilor de muncă, conform art. 36 din Legea 105 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, se organizează atât pentru șomerii care necesită suport suplimentar pe piața muncii, cât și pentru angajatori și se realizează prin compensarea parțială a salariului persoanei angajate. În anul 2020, la STOFM au fost depuse de către angajatori 286 cereri pentru subvenționarea locurilor de muncă, față de 64 în anul 2019, deoarece abia în anul 2019 a început implementarea Legii nr.105/2018, inclusiv prin elaborarea pașilor aferenți HG. 1276/2018 și instruirea specialiștilor STOFM. Din cele 286 cereri depuse au beneficiat de subvenții 116 angajatori. Distribuția companiilor după mărime arată că o mare parte (96%) aparțin sectorului ÎMM, și numai 4% sunt companii mari. După activități economice 28% sunt din *Alte activități de servicii*, 27% – *Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor*, 19% – *Industria prelucrătoare*, 6% – *Agricultură, silvicultură și pescuit*, 5% – *Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare*, 4% – *Construcții* și 4% din *Sănătate și asistență socială*.

În cadrul celor 116 angajatori au fost plasate în câmpul muncii 250 persoane, din care 46% au constituit femeile, 80% – vârstnicii (50 ani+), iar 20% – persoane cu dizabilități (din care 38% cu dizabilitate accentuată și 62% cu dizabilitate medie).

Conform studiilor, o mare parte (35%) erau cu studii gimnaziale, urmate de cele cu studii secundare profesionale (28%), cu studii liceale (22%), studii colegiale (9%), cu studii superioare de licență (6%) și cu studii primare (1%). Cu o pondere de 42% sunt cei care dețin o calificare, ceea ce crește șansele de ocupare a lor pe piața muncii.

Suport pentru crearea/adaptarea locului de muncă. Conform Legii 105/2018, angajatorii și șomerii care creează sau adaptează locuri de muncă pot beneficia de suport din partea STOFM, care constă în:

1. **Subvenții acordate pentru crearea sau adaptarea locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități.** Măsura de acordare a subvențiilor pentru crearea/adaptarea locurilor de muncă are ca scop creșterea șanselor de ocupare a șomerilor cu dizabilități. Aceasta este adresată angajatorilor

și se realizează prin compensarea parțială a costurilor de creare/adaptare a locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități (art. 38 al Legii nr. 105/2018). În anul 2020 la STOFM au fost înregistrate 11 cereri depuse de angajatori pentru subvenționarea creării/adaptării locurilor de muncă față de 9 în anul 2019, din care 4 cereri au fost acceptate, care s-au axat pe crearea locurilor de muncă. Analiza cererilor acceptate denotă că au beneficiat de subvenții 2 angajatori, din care ambii aparțin sectorului IMM (o companie din domeniul comerțului cu amănuntul, iar a doua – în alte servicii. În cadrul lor au fost angajați 4 bărbați, urmare a îndeplinirii de către solicitanți a condițiilor necesare acordării subvențiilor, prevăzute de procedură. Structura ocupațională a celor 4 angajări a fost: bucătar auxiliar – 3 persoane și operator la punctul de supraveghere video – 1 persoană. Astfel, prin această măsură de subvenționare, se asigură angajarea în câmpul muncii a persoanelor în activități profesionale diverse, exercitate de persoane cu dizabilități, la locuri de muncă create/adaptate conform necesităților acestora.

2. **Consultanța, asistența și sprijinirea inițierii unei afaceri (art. 39) și Susținerea proiectelor de inițiative locale (art.40) – se vor implementa începând cu 2021.**

3. Stimularea **mobilității forței de muncă**. Pe parcursul anului 2019 au beneficiat de indemnizație unică de încadrare **48** persoane, de indemnizație unică de instalare **53** persoane

3.2. Măsuri pasive ale pieței muncii.

Dat fiind faptul, că Legea 105 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj a intrat în vigoare din 10.02.2019, sunt persoane care au beneficiat de ajutor de șomaj și conform Legii 102/2003.

Astfel, în perioada de referință, s-a stabilit ajutorul de șomaj pentru **8578** persoane, din care pentru **385** persoane conform Legii 102/2003, iar conform Legii 105/2018 pentru **8193** persoane.

Capitolul IV. Concluzii.

Dat fiind faptul, că anul 2020 a fost afectat de criza pandemică (Covid-19) și de restricțiile instaurate în contextul acesteia, piața muncii a avut de suferit foarte mult în perioada dată, fiind suspendată activitatea multor agenți economici și respectiv pierderea locului de muncă a multor persoane. Din cauza aceasta, la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă s-au adresat mai multe persoane în căutarea unui loc de muncă, inclusiv pentru a beneficia de ajutorul de șomaj, acordat în perioada stării de urgență. Conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2020 se observă o creștere aproape dublă a numărului de șomeri înregistrați și o scădere semnificativă a șomerilor plasați în câmpul muncii și a locurilor de muncă vacante.

Astfel:

- a crescut cu 60% numărul șomerilor înregistrați față de anul 2019;
- din numărul total al șomerilor înregistrați - 64% nu aveau o calificare profesională;
- majoritatea șomerilor sunt cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani cu o pondere de 51%, urmați de cei cu vârsta 50-65 ani (31%) și cei de 16-29 ani cu 18;
- preponderent sunt persoanele cu studii primare/gimnaziale - 47% din total șomeri înregistrați;
- ponderea persoanelor din mediul rural (61%) a fost superioară celei din mediul urban (39);
- a scăzut numărul șomerilor plasați în câmpul muncii cu 19% comparativ cu anul precedent;
- cel mai ușor s-au angajat persoanele cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (53%), urmați de cei cu vârsta de 50-65 ani (28%), 16-24 și 25-29 ani cu 10% și 9% respectiv;
- a scăzut numărul locurilor vacante înregistrate cu 30% comparativ cu anul precedent;
- ponderea locurilor vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban 84%;

- cele mai multe locuri de muncă înregistrate solicită studii primare/gimnaziale (39%), urmate de cele care solicită studii liceale/medii generale (27%), secundar-profesionale (16%), superioare (12%) și medii speciale (6%);
- persistă discrepanța între cererea și oferta forței de muncă în aspect de raioane și ocupații, atât din punct de vedere a zonelor geografice, cât și în ceea ce privește competențele forței de muncă și cele solicitate de angajatori. O discrepanță semnificativă se atestă în mun. Chișinău și Bălți și raionul Basarabeasca unde cererea de forță de muncă depășește cu mult oferta, existând o capacitate mai mare de absorbție a forței de muncă disponibilă, acestea confruntându-se cu un deficit accentuat de forță de muncă. Iar în raioanele Ocnița, Donușeni și Drochia numărul redus de locuri de muncă vacante, conduc la bariere în absorbția pe piața muncii a numărului mare de șomeri înregistrați și astfel oferta forței de muncă devenind în exces față de cerere, mai ales în perioada pandemiei Covid-19. Totuși, un echilibru între cerere și ofertă se atestă în mai multe raioane: Căușeni, Cahul, Florești, Ștefan-Vodă, etc;
- în aspect regional cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în zona Nord (42%), iar locurile de muncă vacante în această zonă au constituit numai 24%. Mai echilibrată sau o corelare a cererii cu oferta se atestă în Centru și Sud, unde numărul șomerilor este aproape de numărul locurilor vacante. Zona Sud, are înregistrate cele mai puține locuri vacante (21%) și cei mai puțini șomeri înregistrați (20%).